

αυτό ἔργο διακρινόταν γιὰ τὴν εὐμέθοδη κατάταξη τῆς ὕλης του. Ἀποτελοῦνταν ἀπὸ 4 βιβλία καὶ Προοίμιο. Ἀπὸ τὸ Προοίμιο διασώθηκε μόνο τὸ «περὶ ἀριθμητικῆς» τμήμα τοῦ δευτέρου κεφαλαίου του, ἐνῶ χάθηκαν τὰ ἄλλα, μάλιστα καὶ ὁ «ἔπαινος τῆς φιλοσοφίας», περιεχόμενο τοῦ πρώτου κεφαλαίου του.

Ἀκρωτηριασμένα διασώθηκαν τὰ βιβλία πρώτο καὶ δεύτερο, ἐνῶ τὰ βιβλία τρίτο καὶ τέταρτο διασώθηκαν ἀκέραια. Ὁ Φώτιος χαρακτηρίζει τὸ πρώτο βιβλίο «φυσικόν», ὡς περιεκτικὸ γνωμῶν γιὰ θέματα φυσικῆς ἢ καὶ μεταφυσικῆς, τὸ δεύτερο βιβλίο «λογικόν» ὡς περιεκτικὸ γνωμῶν γιὰ θέματα γνωσιολογίας, ἂν καὶ περιεῖχε καὶ θέματα ἠθικὰ εἴτε παιδαγωγικά. Τὰ δύο ἄλλα βιβλία —καὶ ἴσως γι' αὐτὸ διασώθηκαν ἀκέραια— εἶχαν θέματα «ἠθικά». Ὑπῆρχε ἄρα στὴ διάρθρωση τοῦ ἔργου ἀνταπόκριση πρὸς τὴν παραδοσιακὴ τότε, ἀπὸ τὸν Ξενοκράτη καταγομένη καὶ ἀπὸ τοὺς Στωϊκοὺς διαδομένη, διάκριση τῆς φιλοσοφίας σὲ φυσικὴ, λογικὴ, ἠθικὴ.

Ἡ προκείμενη ἔκδοση εἶναι χρηστικὴ, βοηθητικὴ πολὺ τοῦ ἀναγνώστη, καθὼς περιέχει καὶ τὸ ἀρχαῖο κείμενο καὶ ὑπηρετικὴ του μετάφραση. Καὶ ἀξίζει νὰ παρουσιασθεῖ ἀπὸ τὸ βῆμα τῆς Ἀκαδημίας, ὄχι μόνο γιὰ τὴν ἀξία τοῦ ἀντικειμένου της, δηλαδὴ τοῦ ἴδιου τοῦ «Ἀνθολογίου», ἀλλὰ καὶ πρὸς ἀναγνώριση τῆς προσφορᾶς στὴν παιδεία σήμερα τῶν Ἑλλήνων, τῆς ἐπιτελουμένης ἀπὸ ἰδιωτικὸ ἐκδοτικὸ οἶκο, μὲ τὴν ἔκδοση ὀλόκληρης σειρᾶς ἔργων τῆς ἀρχαίας ἐλληνικῆς γραμματείας, αὐθεντικῆς πηγῆς παιδείας τοῦ ἐλληνικοῦ προπάντων λαοῦ.

Ἐπιτελοῦν καὶ ἄλλοι ἐκδοτικοὶ οἴκοι ἀνάλογη προσφορὰ καὶ ἀνήκει ἀναγνώριση καὶ σ' αὐτοὺς γιὰ τὸ ἔργο τους. Εὐχομαὶ ἢ ἀναγνώριση αὐτὴ νὰ μὴ καθυστερήσει, ἀλλὰ νὰ ἐπιτελεσθεῖ καὶ ἀπὸ ἄλλους ἀκαδημαϊκοὺς.

III

Παρουσιάζω ἐπίσης τὸ τρίτομο ἔργο τοῦ Γιάνη Γουδέλη «Ἀνθολογία Νεοελληνικῆς Κριτικῆς», ἔκδοση τοῦ ἐκδοτικοῦ οἴκου Δίφρος.

Ὁ πρώτος τόμος, σελίδων 699, ἔχει ἐκδοθεῖ τὸ 1991, ὁ δεύτερος καὶ ὁ τρίτος τόμος, σελίδων 701 ὁ καθένας, ἐκδόθηκαν τὸ 1992. Συνολικὰ τὸ ἔργο ἀποτελεῖται ἀπὸ 2100 σελίδες μεγάλου σχήματος.

Πρόδηλος εἶναι ὁ πνευματικὸς μόχθος γιὰ τὴ συγκρότηση τῆς προκείμενης ἀνθολογίας. Ὁ πρώτος τόμος, ἀφιερωμένος στὸν Γούδα καὶ στὸν Σάθα, περιλαμβάνει δημοσιεύματα νεοελλήνων συγγραφέων ἀπὸ τὴν ἐποχὴ τοῦ λεγόμενου Νεοελληνικοῦ Διαφωτισμοῦ ἕως τὴν ἐποχὴ τοῦ πρώτου παγκοσμίου πολέμου. Περιέχει συνολικὰ κείμενα ἐβδομήντα δύο συγγραφέων, ἀπὸ τὸν Βηλαρὰ ἕως τὸν Ξενοπούλο καὶ τὸν Ταγκόπουλο. Ὁ δεύτερος τόμος περιλαμβάνει κείμενα ὀγδόντα πέντε συγγραφέων,

καὶ ὁ τρίτος ἑκατὸν πέντε, καταταγμένα σὲ κατηγορίες, γραμμένα στὸν πρῶτο παγκόσμιο πόλεμο, στὴν περίοδο τοῦ μεσοπολέμου καὶ ἀργότερα.

Τὸ τρίτομο αὐτὸ ἔργο ἀποτελεῖ σπουδαῖο βοήθημα, εὐχρηστο, γιὰ ὅποιον θέλει νὰ ἔχει ἐποπτεία, οἷονεὶ πανοραμική, τῆς νεοελληνικῆς κριτικῆς, τοῦ πνευματικοῦ αὐτοῦ κλάδου τῆς νεοελληνικῆς γραμματείας καὶ ἀντανακλαστικοῦ τῶν πνευματικῶν ἀναζητήσεων τῆς ἐλληνικῆς λογισύνης ἐπὶ δύο αἰῶνες, ἀλλὰ καὶ γιὰ ὅποιον θέλει νὰ ἀποκτήσει ἀπλῶς δεῖγμα γραφῆς καὶ στοχασμοῦ συγκεκριμένου "Ἑλληνα λογίου τοῦ δέκατου ἑνατου καὶ τοῦ εἰκοστοῦ αἰῶνα.